

Sapari / Laqzahn

Sapari

📍 Akaki Gaxokidze küçəsi 11a

☎ 032 2 30 76 03,

(+995) 599 40 76 03

🌐 www.sapari.ge

AILƏ MƏİŞƏT ZORAKILIĞI NƏ DEMƏKDİR?

Ailə məişət zorakılığı ailə üzvlərinin başqa ailə üzvünün müxtəlif yollarla hüququnu pozmasıdır. Bu laqeydlilik, məcbur etmə və ya fiziki, psixoloji, iqtisadi, cinsi zorakılıq formasında ola bilər.

ZORAKILIQ HANSI DAVRANIŞLARLA İFADƏ OLUNUR?

- Ailə məişət zorakılığı bir ailə üzvünün digərinə etdiyi fiziki zorakılıq sayılır. Fiziki zorakılıq bunlardır: vurmaq, əziyyət etmək, sağlamlığa ziyan vurmaq, qanunsuz azadlıqdan məhrum etmək (qurbanı evə, otağa, avtomobilə və ya başqa qapalı məkana kilitləmək) və ya qurbana fiziki ağrı və ya əziyyət verən başqa davranış, eyni zamanda qurbanın sağlamlığı üçün lazım olan dərmanları verməmək, həkimə aparmamaq, qurbanın yaşaması üçün mühüm olan əməliyyata etiraz etmək.

• Məhdudlaşdırıcı və qoruyucu order əsasında təcavüzkarı qurbanın yaşayış yerindən (yeni bir müddət oraya getməyi qadağan edə bilən) uzaqlaşdırıla bilər, təcavüzkar o yaşayış yerinin sahibi deyilsə o uzaqlaşdırıla bilər.

• Qoruyucu və məhdudlaşdırıcı order əsasında qurban və onunla birlikdə olan azyaşlı övladı, qurban razı olduğu təqdirdə, dövlət qadınlar evinə yerləşdirilə bilər.

TƏCAVÜZKAR MƏHDUDLAŞDIRICI VƏ YA QORUYUCU ORDERİN ŞƏRTLƏRİNİ POZDUĞU HALDA QURBAN NƏ ETMƏLİDİR?

Əgər təcavüzkar qoruyucu və məhdudlaşdırıcı orderin tələblərinə riayət etməsə və pozarsa, qurban kömək üçün polis orqanına (112-yə zəng etməlidir) müraciət etməli və pozuntu haqqında bildirməlidir. Bu halda cinayət məəcəsinə uyğun iş açılır, nəticədə təcavüzkara cərimə yazıla və ya bir illiyinə azadlıqdan məhrum edilə bilər.

POLIS ƏMƏKDAŞI ÖZ İŞ ÖHDƏLİKLƏRİNİ YERİNƏ YETİRMİRSƏ QURBAN NƏ ETMƏLİDİR?

Qurbanın tələblərinə baxmayaraq polis işçisi məhdudlaşdırıcı order yazmırsa və ya məhdudlaşdırıcı və ya qoruyucu orderin şərtlərini pozduğu halda istintaq başlatmırsa, qurban Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Müfəttişliyi qaynar xətti - 126-yə zəng edib, polis işçisinin iş öhdəliklərini yerinə yetirməməsi faktı haqqında bildirməli və müdaxilə tələb etməlidir.

Sapari

📍 Akaki Gaxokidze küçəsi 11a

☎ 032 2 30 76 03,

(+995) 599 40 76 03

🌐 www.sapari.ge

Sapari / Laqzahn

• Əgər ailənin bir üzvü digərinə psixoloji zorakılıq edirsə bu ailə məişət zorakılığı sayılır; psixoloji zorakılıq bunlardır: qurbanı təhqir etmək (pis, təhqir edici, alçaldıcı sözlə müraciət etmək), şantaj, alçaltmaq, hədələmək və ya insanın ləyaqətini alçaldan başqa davranışlar.

• Əgər ailənin bir üzvü digər üzvünü nəyəsə məcbur edirsə bu ailə məişət zorakılığı sayılır. Məcbur etmək formaları bunlardır: insanı fiziki və ya psixoloji şəkildə, yerinə yetirməmək və ya boyun qaçırmaq haqqı olan bir işi görməyə və ya görməməyə məcbur etmək və ya özündə öz istəyinə qarşı hərəkət etdiyini hiss etdirən davranışlar (məsələn mühüm sənədləri zorla imzalamaq, zorla evlənmək).

• Əgər ailənin bir üzvü digərini cinsi olaraq zorlayırsa bu ailə məişət zorakılığı sayılır. Cinsi zorakılıq bunlardır: zorla cinsi əlaqə (əgər qurban təcavüzkarla cinsi əlaqə istəmirsə və təcavüzkar zorla cinsi əlaqədə olursa), zorakılıqla hədələməklə (vurmaq, öldürmək və ya evə kilitləmək) və ya qurbanın zəifliyindən (əgər qurban narkotik vasitələlərinin, alkoqolun təsiri altında idisə və ya psixoloji problemləri varsa və ya təcavüzkara etiraz edə bilməyəcək dərəcədə fiziki sağlamlıq problemləri varsa) istifadə etməklə qurulan cinsi əlaqədə olmaq və ya cinsi xarakterli davranış və ya azyaşlıya edilən pozğun hərəkət.

• Əgər arvad əriylə cinsi yaxınlıq istəmirsə və ya ərinin təklif etdiyi formada cinsi akt istəmirsə, ər yenədə arvadıyla cinsi əlaqə qurursa bu cinsi təcavüz sayılır.

• Əgər ailə üzvünün ailənin digər azyaşlı üzvünün qanuni maraqlarına, hüquqlarına laqeyd yanaşması ailə məişət zorakılığı sayılır. Ailənin yaşca böyük üzvlərinin (məsələn valideyinlər) uşaqların qidalanmasına, geyinməyinə, sağlamlığına (məsələn həkimə aparmamaq, dərman almamaq) təhsilinə (məktəbə aparmamaq), dincəlməyinə diqqət yetirmirlər və ya yaşca böyükklərin, uşağa uyğun olmayan işlərdə işləməyə məcbur etməsi (məsələn evi yığışdırmaq, qab yumaq, ağır yük qaldırmaq və.s).

KİMLƏR AİLƏ ÜZVÜ SAYILIR?

Ailə üzvləri - ana, ata, nənə, baba həyat yoldaşı, övlad, səlahiyyətlə böyüdülmən şəxs, bu şəxslərin həyat yoldaşı, övladlığa götürülən şəxsin həyat yoldaşı, səlahiyyətlə böyüdən (ana, ata), nəvə, bacı, qardaş, həyat yoldaşının ata-anası, kürəkən, gəlin, keçmiş həyat yoldaşı, qeydiyyatsız evlilikdə olunan şəxs və onun ailəsi, qəyyum, baxıcı, dəstək olan şəxs, daimi ailə sənayesində olan şəxslərdir.

QURBAN AİLƏ MƏİŞƏT ZORAKILIĞINDAN ÖZÜNÜ NECƏ QORUMALIDIR?

Təcavüzkarın qurbana zorakılığı dayandırması üçün, qurban polis orqanına (məsələn 112-yə zəng etməlidir) müraciət etməlidir; qurban polis əməkdaşına ona edilən zorakılıq (məsələn vurmaq, ləyaqətini alçaltmaq və başqa) haqqında danışmalı və təcavüzkara qarşı məhdudlaşdırıcı order yazılmasını tələb etməlidir. Məhdudlaşdırıcı order bir aya qədər müddətlə yazılır;

Təcavüzkarın qurbana zorakılığı dayandırması üçün, qurban polis orqanına (m s l n 112-y z ng etm lidir) müraciət etməlidir; qurban polis əməkdaşına ona edilən zorakılıq (m s l n vurmaq, l yaq tını alçaltmaq v başqa) haqqında danışmalı və təcavüzkara qarşı məhdudlaşdırıcı order yazılmasını tələb etməlidir. Məhdudlaşdırıcı order bir aya qədər müddətlə yazılır;

Həm qoruyucu həm məhdudlaşdırıcı order qurbanı təcavüzkardan qorumaq üçün yazılır.

Orderlə təcavüzkarın qurbanın yanına (iş yeri , yaşayış yeri və.s) yaxınlaşması, oraya getməsi, orada olması qadağan edilə bilər. Qurbanla üz-üzə eləcə də telefonla, internetlə (sosial media, viber və.s) əlaqə saxlamaq qadağan oluna bilər. Bununla yanaşı təcavüzkarın bir müddət odlu silahı əlindən alınə bilər.